

Postanowienie z dnia 22 września 2006 r.

III SW 20/06

Przewidziany art. 26a ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.) wyjątek od obowiązku gromadzenia przez partie polityczne środków pieniężnych na rachunkach bankowych nie obejmuje centralnych jednostek organizacyjnych partii.

Przewodniczący SSN Teresa Flemming-Kulesza, Sędziowie SN: Krystyna Bednarczyk, Józef Iwulski, Jerzy Kwaśniewski, Zbigniew Myszka, Herbert Szurgacz (sprawozdawca), Małgorzata Wrębiakowska-Marzec.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 22 września 2006 r. sprawy ze skargi Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 10 lipca 2006 r. w przedmiocie odrzucenia sprawozdania finansowego,

o d d a l i ł skargę.

U z a s a d n i e n i e

Uchwałą z dnia 10 lipca 2006 r. Państwowa Komisja Wyborcza odrzuciła sprawozdanie partii Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski z uzasadnieniem, że pochodzące ze składek członkowskich przychody w łącznej wysokości 3.250 zł, gromadzone w kasie w strukturach terenowych partii, zostały następnie przekazane w formie gotówkowej Zarządowi Głównemu partii, który nie wpłacił ich na rachunek bankowy prowadzony przez Bank B. SA w W. Stanowi to naruszenie art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 857 ze zm.). W skardze od powyższej uchwały partia PFON i ST wskazała, że wymieniona kwota pozyskana ze składek członkowskich nie została wpłacona na rachunek bankowy partii w wyniku przeoczenia oraz nieumyślnego i nieświadomego działania. Pozostawała ona do dyspozycji w kasie partii z przeznaczeniem na wydatki bieżące, związane z obsługą posiedzeń partii (między

innymi spotkania wielkanocne, wigilijne i inne), a także na artykuły biurowe. Specyfika działalności partii wymagała szczególnej troski wobec osób przybywających z odległych miejsc Warszawy, a nawet z innych miast, w postaci konieczności zapewnienia ciepłego napoju, wody mineralnej. Zdaniem skarżących, ustawa nakazuje gromadzenie środków finansowych na rachunkach bankowych, jednak za wyjątkiem („z zastrzeżeniem”) środków przeznaczonych na wydatki bieżące (art. 24 ust. 8 i art. 26a). Ze strony partii doszło do uchybienia „Art. 34a poz. 2)”, a nie świadomego działania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nie są sporne okoliczności, że partia Polskie Forum Osób Niepełnosprawnych i Specjalnej Troski uzyskała przychody w wysokości 3.250 zł, które pochodzą ze składek członkowskich, gromadzonych w kasie w strukturach terenowych i że środki te zostały następnie przekazane Zarządowi Głównemu partii w formie gotówkowej. Zarząd nie wpłacił wymienionych środków na rachunek bankowy partii.

Zgodnie z art. 24 ust. 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych partia polityczna może gromadzić środki finansowe jedynie na rachunkach bankowych, z zastrzeżeniem art. 26a. Według art. 26a ustawy obowiązek gromadzenia środków pieniężnych przez partię polityczną na rachunkach bankowych nie dotyczy kwot ze składek członkowskich w wysokości nieprzekraczającej od jednego członka w jednym roku minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązujących w dniu poprzedzającym wpłatę, pozostawionych w terenowych jednostkach organizacyjnych partii - z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z bieżącą działalnością. Przepisy regulujące finanse i finansowanie partii politycznych, w tym powołane unormowania, są rygorystyczne i mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał taki charakter wymienionych unormowań oraz wskazywał na racje leżące u ich podstaw (por. np. postanowienia z dnia 17 września 2004 r., III SW 37/04; z dnia 1 października 2003 r., III SW 150/03; z dnia 3 października 2002 r., III SW 18/02). Konsekwencją powyższego jest, że przy wykładni i stosowaniu tych przepisów nie można dokonywać indywidualizacji zakresu powinności poszczególnych partii politycznych ze względu na ich program, kondycję finansową, warunki działania i inne. Przynajmniej w skardze na uchwałę PKW okoliczności w postaci nieumyślnego i nieświadome-

go działania, kondycji zdrowotnej członków partii, wymagających szczególnej troski, nie zwalniają z konsekwencji naruszenia art. 28 ust. 8 ustawy, przewidzianych w jej art. 38a ust. 2 pkt 3. Nie jest też trafna zawarta w skardze interpretacja art. 26a ustawy, według której sumy pochodzące ze składek członkowskich, przeznaczone na bieżące wydatki partii, nie muszą być wpłacone na rachunek bankowy, niezależnie od jednostki organizacyjnej partii. Powołany przepis dopuszcza taką możliwość jedynie w odniesieniu do terenowych jednostek organizacyjnych partii.

Z przytoczonych motywów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 516 k.p.c. w związku z art. 34b ust. 2 i art. 38b ustawy o partiach politycznych orzekł jak w sentencji.

=====